

Clematis (Viticella-gruppen) – viticella-klematis

Tidigare namn: C. viticella – italiensk klematis
Växtbeskrivningarna är ej omarbetade efter namnändringen

Växtbeskrivning av Tomas Lagerström
Publicerad i Gröna Fakta 4/1998, Växter för framtiden III. Movium/SLU.

Färgstark klättrväxt med sommarlång blomning

- **Härkomst**

Italiensk klematis växer vild i södra Europa till Mindre Asien. Den har varit i kultur flera hundra år. Förädlingen och utvecklingen av den mångfald vi kan se idag satte fart under senare hälften av 1800-talet. De aktuella sorterna har sitt ursprung i svensk förädling.

- **Beskrivning**

De upptagna sorterna blommar från juli till oktober. Den italienska klematisen och sorter av den är mycket lämpliga till offentliga och halvoffentliga planteringar. Inga andra växter ger sådan prakt under så lång tid med så liten skötselinsats som dessa kräver. Det som vi uppfattar som klematisblommor består egentligen av färgade och sammanvuxna foder och blomblad, i facklitteraturen benämnda tepaler.

'Carmencita' E är en lysande rubinröd italiensk klematis med mindre, mer samlade blommor än övriga här upptagna sorterna. 'Carmencita' tillhör de mer svagväxande och stannar vid 2-2,5 m höjd.

'Södertälje' E har öppen blomform med 4 blomblad, 5-6 cm i diameter. Blommorna är röda med grönvita ståndare. Starkväxande, kan i ett bra läge utan problem ta sig upp till 4 meters höjd.

'Mrs. T. Lundell' E har öppna ljust blåviolettera blommor av ungefär samma storlek och karaktär som 'Södertälje'. Starkväxande.

I mitten till slutet av maj kommer starkväxande kantiga skott från basen eller högre upp från kraftiga stammar. Bladverket är skirt grönt. De klättrar med småbladens skaft.

- **Ståndort/Användning**

Denna grupp av klematis har större krav på värme, vatten och näring än de andra småblommiga i detta faktablad. Härdigheten är inte helt utredd men de fungerar i zon 6, även om man så långt norrut måste ge dem bästa odlingsförutsättningarna, vilket bl a betyder skyddade söderväggar.

Det är viktigt att alltid plantera plantor av italienskt klematis med rothalsen ca 10 cm under markytan. Även om plantan fryser ner till markytan brukar den alltid komma igen med nya skott från basen. Även om den inte fryser ner är det lämpligt att klippa in i plantan och framförallt avlägsna det klenare fjolårsriset. Karaktären blir annars snabbt risig. De bör inte stå i alltför blåsiga lägen, där de lätt blåser av eller omkull. Varje höst kan man med fördel dressa planteringen med brunnen naturgödsel.

Italiensk klematis kan användas både till spaljéer och pergolor. Att klä en lövgång med starkväxande sorter skapar fantastiska upplevelser. Italiensk klematis är med sin långa utdragna blomning mycket lämpliga som komplettering i vanliga prydnads-buskage. Om de planteras vid fristående trestöd av t ex armeringsjärn kan man lyfta upp de starkfärgade blomkaskaderna till höjder på 1,25 till 2,5 m. Denna modell kan också användas som högre inslag i en perennplantering, men då bör lägre sorter och trestöd användas. Glöm inte stödgödsling och stödvattning om de planteras in i buskage. Konkurrensen kan annars hämma utvecklingen alltför mycket.

- **Sortegenskaper**

E-materialet har sitt ursprung i Magnus Johnsons specialplantskola för klematis i Södertälje och bygger på dennes förädlingsarbete samt förädling utförd av den sedan länge framlidne skicklige trädgårdsamatören Tage Lundell i Helsingborg (sorten 'Mrs. T. Lundell').

Sorter av italiensk klematis förökas med örtartade sticklingar före blomningen.

Sedan klematissatsningen gjordes inom E-systemets ram för mer än 6 år sedan har den huvudsakliga småplantsproduktionen genomförts på Elitplantstationen, Balsgård.

- **Litteratur**

Aldén, B. mfl. 1998. Kulturväxtläxikon. LT. (under utgivning).

Johnson, M. 1996. Släktet Klematis. Magnus Johnsons Plantskola AB, Södertälje.

Krussman, G. 1976. Handbuch der Laubgehölze, Band 1,2 Auflage. Paul Parey.

Lagerström. T. 1997. Småblommiga klematis = lättodlade klematis. SLU, Fakta Trädgård-Fritid nr 60 1997.